

Florentinorum Oratio coram Summo Pontifi-
ce Alexandro. VI. ac eius sacro Senatu per Gen-
tilem Episcopum Aretinum.

V Enimus Beatissime Pater accepturi
primū in Pontificem: quemcunq; sa-
cer iste Senatus dedisset. Mox San-
cti tati tuæ quā dedit solitā obedientiā promissu-
ri. Alterū debitæ: Alterꝫ deuotæ Florentini po-
puli erga Romanā sedem obseruantia. Ex quo
enim Gherardus Florentinus & quidem Episco-
pus: Nicolaus scilicet secundus: ius eligēdi Pon-
tificis ad Cardinales reduxit: obligauit nos reli-
quos Christianos eum in pastore accipere: quem
Patres ipsi sua creatione dedissent. Paruimus
hactenus religiosissime tam sanctæ constitutiōis:
a nullaq; unq̄ huius apostolici collegii electiōe
ciuitas Florētina deflexit. Hanc uero quā mo-
do fecistis Reuerendis. Patres tam libenter acci-
pimus ut & gratias agamus Reuerendis. domi-
nationibus uestris: & omnem illis domini retri-
butionem supplicemus. Cupiebamus enim uel
ultimū uestri ordinis: dedistis primariū. Nole-
bamus aliquem qui sal ab aliis esset empturus:
dedistis eum qui possit illud uendere & sapienti-
bus. Cupiebamus Pontificem qui cōpati pos-

set infirmitatibus nostris: Deditis eum qui clementia bonus Christi uicarius: Qui liberalitate magnus nobis Alexander sit futurus. Nolebamus gubernatorem qui aut fluctuante nauicula dubitaret: aut dormiret tranquilla: Deditis eum qui & in fluctibus manum unam ad clauū Alteram ad remū teneat: & in portu sua sit semper retia refecturus. Declarastis deniq; omnibus q̄ domini sint Cardines terræ qui posuit super eos orbem. Veræ columnæ aureæ super bases argenteas & fundamenta æterna supra solidam petram qui obliti omnis uestri priuati ædificii: Cōmuni Christianorum ecclesiæ subuenistis. Licet enim e tam sancto collegio nihil nō sanctum eligi poterat: Siue tamen q; in eo uota omnium uestrum cernimus: Siue q; illū in omnibus uobis arbitramur: utiliorē dari nobis Pontificem his temporibus potuisse non credimus.

Non alia uolebat esse rerum experientia: Non minor animi magnitudo. Talem decebat moderationem cum qui soli deo: esset suæ uillicationis rationem redditurus. Empta profecto non fuit in templo columba quæ tam sancte uos inspirauit: Sed uolitans: Orantibus uobis: Venit ex alto. Spiritus enim sanctus disciplinæ

effugit fictum : Et quod nostris manibus fabricatum in dei templo quandoq; putamus illius structura est qui spirat ubi uult: qui per nolentes etiam operatur ministros : qui non esset Is qui datus est patribus uestris ut maneat uobiscum inæternum : si Conclauis uestro in tanta electione defuisset. Pro tam uera igitur Spiritus dei canonica ac celesti electione Reuerendissimi Patres filioli illi uestri qui nos miserunt: Si referre non possunt : Supra uires se tñ debere fatentur : Et sanctum hoc opus uestrum quantum in eis est: Extollunt: Venerantur: Adorant

Ad te uero conuersi Beatissime Pater hesitamus an communem illam assumptionis : gratulationem imitemur. Nouimus enim Sanctitatem tuam hoc oneris : ad communem utilitatem: non priuatam laudem suscepisse. Adco præterea ueremur: ne hæc plenitudo potestatis: Curarum plenitudo sit : Vt condolendum potius quieti Sanctitatis tuæ q̄ potestati gratulandum quandoque putemus. Vincit tamen priuatam sollicitudinem publica ratio: Nec finit nos non lætos uidere tronū Christianæ gloriæ
¶ plenum maiestate sua.

Ingenium illud ad omnia summa natum. Illa
mentis & in gerendis rebus foelicitas peculiare
affectus nostros non recipiunt. Vox enim in
terra nostra audita est: Exultate & letamini in
domino deo uestro: quia dedit uobis doctorem
iustitiae. Sanctitati quoque tuae quae dixit: Tu pa-
sce populum meum: & tu eris princeps super eum
Is est qui dat etiam cum temptatione prouentum
Venisti enim in altitudinem maris: non diffite-
mur. At super illud Petrus praedecessor olim
tuus siccis pedibus: cum iam amplius non dubi-
tasset: ambulauit. Ingressus es fluctuantem na-
uiculam: non negamus: sed quae mergi non pos-
sit: & cui praesit qui imperat uentis & mari. Fi-
dem in fidelibus plenam in custodiam suscepi-
sti. Pro illa orauit Saluator noster ut non desi-
ceret. Mortales arctus immortalis sarcinae sub-
misisti. At huic labori ministri sunt caeli: & co-
rona aurea super mitram eius: fuisti denique ha-
ctenus homo diuinus: eris posthac deus huma-
nus. Tenes enim uicem in terris eius cui fle-
ctitur omne genu: eius qui est Rex regum & do-
minus dominantium. Qui aufert spiritum prin-
cipum & ministros suos facit ignem urentem.
Habes sedem: de qua Dominus: Locus solii mei
& locus uestigiorum pedum meorum ubi habi-

to in æternum. De qua rursus: Nō ne hæc quæ
humilem exaltauit & sublimem humiliauit.
Cuius inquam proprium est ut tūc uincat cum
leditur: Tunc secura sit cum superata uidetur.
Locus certe in quo sanctus stas Beatissime Pa-
ter terra sancta est: Locus Petri principis aposto-
lorum ubi steterunt pedes eius: Locus illius quē
constituit dominus Principem omnis possessio-
nis eius. Stat incōcussum priuilegiū tuū tibi.
Tu solus hamo piscari. Tu in altum potes re-
tia laxare. Tu hæres apostolorum: Tu uiua
lex: Tu specula: Tu es cui claues traditæ: cui
oues creditæ sunt. Non potes non trahere ple-
num magnis piscibus rete: cum dominus sit qui
in altum mittere iubeat. Non potes non aperi-
re cœlos aliis qui illos tibi tam nolentes aperui-
sti. Non potes non diuine diuinam sedem te-
nere: qui terrenum nihil in illam contulisti.
Exultat igitur merito ubiq; & gloriatur in do-
mino omnis ecclesia sanctorum: Quia suscita-
uit illi dominus pastorem qui gregem suum pa-
scat in herbis uirētibus super montes Israel: Cu-
ius uirgo corruerat & non erat qui subleuaret
eam. In tempore oportuno aperuit manum su-
am: parauit sanctum suum in oculis omnium

gentium. In medio necessitatis nostræ recordatus est misericordiæ suæ. Concipe modo tu Beatissime pater fortitudinem ad saluandas gentes: Concipe supplicamus per eas æternitates ad quas fulgebunt tanq̄ stellæ firmamenti qui erudiunt alios. Timeat omnis populus sacerdotem domini audiens sapientiam dei esse in illo: Et sciant gentes prophetam esse in Israel. Erue a frammea & de manu canis unicam domini. Dona siquid laboris isti Atlantis humeri subituri sunt ouibus illis pro quibus primus pastor bonus animam suam ponere: non dubitauit. Aut enim sui ac tot martyrum sanguinis obliuiscetur dominus: aut ecclesiam pro qua crucifixus est tecum sustinebit. Vnum est: unum Beatissime pater quod ab humeris Sanctitatis tuæ excutere non possum: Hoc illud unum est q̄ nihil ignorantia: nihil impotentia: nihil fortunæ condonabitur. Quicquid erit ouibus tuis a sola uoluntate Sanctitatis tuæ reputabitur. Quam tamen bonam & secundum gloriã pontificatus sui speramus non minus q̄ optemus. Quid enim illi nunc superest aliud ad summū humanæ conditionis euectæ: nisi ut cœlo uiuat: ac nomen Rodorici Alexātri diuinis operibus

faciat immortale. Sed hæc omnes tangunt Be-
atissime Pater: hæc uniuersis fidelibus lætitiæ
communis est ratio. Nos uero quantulacunq;
pars sumus Christiani gregis: qui ex oleis facti
oleastri eramus: non diu est: tanquã oues erran-
tes: Quomodo nunc conuersi ad pastorem & epi-
scopum animarum nostrarum: possumus nõ læ-
tari? Quomodo præuenti benedictõnibus dul-
cedinis: hanc mutationem dexteræ excelsi sine
gaudio possumus intueri? Spectamus nunc in
matris nostræ sinu patriæ nostræ delitias. Vi-
demus primariæ familiæ hereditatis nostræ fu-
niculum sedere tandem cum principibus popu-
li sui. Siliquæ iam nobis omnes in saginatum
uersæ sunt: Nihil non pristinum: Nihil non ma-
ternum experimur. Calixti sanctissimi auun-
culi ac prædecessoris tui: ea ad Cosmum Medi-
cem primum patriæ nostræ patrem uox fuit.
Ostensurum illi se esse Vicarium Christi cui tot
ecclesias fabricauit: Nec passurum illum aut
populũ eius: sedi apostolicæ caros non esse: quos
nouerit sapientia & diuitiis domino suo Christo
fore carissimos. Cogitet modo Sanctitas tua
an ablaetatus super matrem suam lætitiæ lachri-
mas queat continere. Consolatus est certe do-

minus populum suum Florentinum. Consci-
dit saccum eius lætitia circudedit per omnes
uicos nostros: Alleluia cantatur. Ortus cōclu-
sus amplius non dissipabitur. Vineæ Sabaoth
spinas ultra non feret. Ager dominicus non sil-
uescet impostherum: Ponet desertum eius domi-
nus quasi delicias. Solitudinem eius quasi or-
tum irriguum: Gaudium & lætitia inuenietur
in eo. Hæ sunt gratulationes nostræ Beatissi-
me pater: Propter hoc lætatum est cor nostrū:
& exultauit lingua nostra. In medio enim Ita-
liæ positi iuncti non minus finibus q̄ animis re-
bus ecclēsiæ: Non possumus fortunam eius nō
sentire: Non possumus non angi secum: non
lætari. Pars nō parua Romanæ curiæ: Quo-
modo columbam domini gementem: Quomo-
do Petrum de fluctibus tendētem brachia: sine
dolore spectare possemus. Cantantem pariter
alterā: exultantē alteræ: ut nunc ex nouo pasto-
re: Quomodo sine gaudio intueri? Tam mul-
ta est certe affinitas togæ cū tunica: q̄ nulla cas-
sidi cum tiara. Et mirantur quidam q̄ primi
uoluimus obedientiam profiteri. Nunquam
fuimus secundi Beatissime Pater in his quæ ad
huius tuæ sancte sedis reuerentiam pertinent;

sed primi omnium semper qui in uineam domi-
ni uenerimus. Utinam modo parem saltem cum
ultimis mercedem recepissemus. Illi tamen su-
mus qui a Lino cepimus superædificari supra
fundamentum apostolorum & primi huius tuæ
sanctæ sedis esse domestici. Siquidem Christus
e celo Petrus e Galilea Linus e Thuscia nostra
originem ducens primus Italorum omnium:
Primus earum nationum quæ nunc Christianæ
sunt hanc tuam sedem gubernauit: ubi tu nunc
sedes Beatissime pater: & ipse primus post Petrum
sedit. Illi inquam sumus qui sanguinem no-
strum contra Henricum tertium: contra Corra-
dinos: contra Manfredos: pro ecclesia fudimus.
Illi sumus qui non dicam Eugenium quartum
eiectionem Roma: sed Petrum ipsum apostolum ex
Antiochia in Italiam uenientem primi excep-
imus: fouimus: nutriuimus: non crucifiximus. Ad
Arni ripam Beatissime Pater non Tyberis: non
Hiberi: non Padi Petrus apostolorum princeps
primum altare Christianum extruxit: Clemens
Isidoro teste consecrauit. Plura non referemus
ne uideamur uenisse huc (ut multi) explicatum
merita nostra in ecclesiam: hæc tamen pauca te-
tigimus: ut uideat Sanctitas tua quæ merito gratu-
lemur: quæ innata nobis sit huius tuæ sanctæ sedis

reuerentia: q̄ trita pedibus nostris uia illius in
obsequiis eius. Tuos igitur religione: Tuos iu
re: Tuos consuetudine: Tuos fide: Tuos uolun
tate suscipe Beatissime Pater Florentinos: Et ea
manu quo ipsi te genu in pastorem accipiunt.
Animas & corpora Sanctitati tuæ comendant:
Quicquid habent ante scabellum pedum tuo
rum exponunt. Utinā modo uidere potuisset
Sanctitas tua: Aut quibus hæc animis Patres il
li nobis mandata dederunt: Aut quibus uoci
bus populus ille frequens nos ad te uenientes se
quebatur: Iudicaret Sanctitas tua: Non dubi
tamus: Iudicaret nos elingues fuisse in exprimē
da populi illius: Spe: Deuotione: Lætitia. Nos
te indubitatum Christi uicarium: Verum Petri
successorem: ac Romanum Pontificem confite
mur. Tibi Christianorū Principi: Ac uniuersali
domino Spirituali: obediētiam pollicemur.
Vicem quam geris in terris pro diuina: Saluta
mus: Veneramur: Adoramus: ♦

Dixi.

